

Štvrtok 7. mája 2009

Nová úloha a kompetencie Európskeho parlamentu pri vykonávaní Lisabonskej zmluvy

P6_TA(2009)0373

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009 o novej úlohe a kompetenciách Európskeho parlamentu pri vykonávaní Lisabonskej zmluvy (2008/2063(INI))

(2010/C 212 E/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, podpísanú 13. decembra 2007,
- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva v znení Jednotného európskeho aktu, Maastrichtskej zmluvy, Amsterdamskej zmluvy a Zmluvy z Nice,
- so zreteľom na Chartu základných práv z 12. decembra 2007,
- so zreteľom na Vyhlásenie z Laekenu o budúcnosti Európskej únie z 15. decembra 2001,
- so zreteľom na Zmluvu o Ústave pre Európu, podpísanú 29. októbra 2004 v Ríme,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2007 o pláne ústavného procesu Európskej únie ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. júla 2007 o zvolaní medzivládnej konferencie: stanovisko Európskeho parlamentu (článok 48 Zmluvy o EÚ) ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. februára 2008 o Lisabonskej zmluve ⁽³⁾,
- so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj, Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre kontrolu rozpočtu, Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, Výboru pre dopravu a cestovný ruch, Výboru pre regionálny rozvoj, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre rybné hospodárstvo, Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre právne veci, Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a Výboru pre petície (A6-0145/2009),

Nové politiky

Nové ciele a horizontálne ustanovenia

1. víta záväzný charakter, ktorý Lisabonská zmluva poskytuje Charte základných práv, a víta uznanie práv, slobôd a zásad stanovených touto chartou pre všetkých občanov a obyvateľov Európskej únie; zdôrazňuje, že Európsky parlament sa bude cítiť zaviazaný zabezpečiť plné rešpektovanie tejto charty;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 125 E, 22.5.2008, s. 215.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 175 E, 10.7.2008, s. 347.

⁽³⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0055.

Štvrtok 7. mája 2009

2. víta posilnenie zastupiteľskej a participatívnej demokracie vyplývajúce okrem iného zo zavedenia tzv. iniciatívy občanov (článok 11 Zmluvy o EÚ v znení Lisabonskej zmluvy, ďalej len „Zmluva o EÚ“), podľa ktorej občania Únie, ktorých počet dosiahne najmenej jeden milión a ktorí sú štátnymi príslušníkmi významného počtu členských štátov, môžu vyzvať Komisiu, aby predložila návrh právneho aktu;
3. víta skutočnosť, že ochrana životného prostredia zaujíma vo všetkých politikách EÚ významné miesto a že v článku 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa priamo uvádza zmienka o boji proti zmene klímy na medzinárodnej úrovni; zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal pokračovať vo vyvíjaní tlaku na Európsku úniu, aby prevzala vedúcu úlohu vo všetkých politikách týkajúcich sa boja proti zmene klímy a globálnemu otepľovaniu;
4. víta skutočnosť, že Zmluva o fungovaní EÚ spája budovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti s ochranou základných práv a právneho poriadku Európskej únie a jej členských štátov (článok 67 Zmluvy o fungovaní EÚ);
5. berie na vedomie predovšetkým cieľ dosiahnuť „sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku“, ako aj „vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšenie jeho kvality“ (článok 3 ods. 3 Zmluvy o EÚ), v ktorom sa spája dokončenie vnútorného trhu s ďalšími cieľmi;
6. s uspokojením poznamenáva, že rovnosť mužov a žien bola zaradená medzi európske hodnoty (článok 2 Zmluvy o EÚ) a ciele (článok 3 ods. 3 Zmluvy o EÚ);
7. víta skutočnosť, že podľa článku 208 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ „politika Únie v oblasti rozvojovej spolupráce a politiky členských štátov v tejto oblasti sa vzájomne dopĺňajú a posilňujú“, zatiaľ čo podľa platného článku 177 ods. 1 Zmluvy o ES „politika Spoločenstva v oblasti rozvojovej spolupráce [...] dopĺňa politiky uskutočňované členskými štátmi“; zdôrazňuje väčšiu zodpovednosť Európskeho parlamentu vzhľadom na to, že EÚ bude zohrávať významnejšiu úlohu z hľadiska iniciatívy pri stanovovaní politík, čo by malo viesť k lepšej koordinácii darcov a delbe práce a k väčšej účinnosti pomoci s cieľom „obmedzovania chudoby a v dlhodobom horizonte jej odstránenia“ v súlade s rozvojovými cieľmi milénia;
8. verí, že zahrnutie územnej súdržnosti medzi ciele Únie (článok 3 Zmluvy o EÚ) dopĺňa ciele hospodárskej a sociálnej súdržnosti a že zavedenie právnych základov pre tieto oblasti posilní právomoci Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o hodnotenie územného vplyvu kľúčových politík Únie; s potešením poznamenáva, že články 349 a 355 Zmluvy o fungovaní EÚ potvrdzujú osobitný štatút najvzdialenejších regiónov;
9. víta zavedenie horizontálnych ustanovení o vysokej úrovni zamestnanosti, sociálnej ochrane, boji proti sociálnemu vylúčeniu, o vysokej úrovni vzdelávania, odbornej prípravy a ochrany ľudského zdravia, boji proti diskriminácii a o ochrane životného prostredia, ktoré budú všeobecnými zásadami tvorby politík Európskej únie (články 9, 10 a 11 Zmluvy o fungovaní EÚ);
10. víta tiež posilnenie ochrany spotrebiteľa ako prierezovej úlohy pri stanovovaní a vykonávaní ostatných politík Únie, keďže jej význam vzrástol na základe článku 12 Zmluvy o fungovaní EÚ;
11. víta ustanovenie o solidarite uvedené v článku 122 Zmluvy o fungovaní EÚ, vďaka ktorému môže Rada rozhodnúť o vhodných opatreniach v prípade, že pri zásobovaní určitými produktmi, najmä v oblasti energetiky, vzniknú vážne problémy;
12. víta skutočnosť, že v článku 214 Zmluvy o fungovaní EÚ sa humanitárna pomoc uznáva za plnohodnotnú politiku Únie; zastáva názor, že piata časť, hlava III, oddiely 1 (Rozvojová spolupráca) a 3 (Humanitárna pomoc) tejto zmluvy poskytujú jednoznačný právny základ pre rozvojovú a humanitárnu pomoc, na ktoré sa uplatňuje riadny legislatívny postup;

Štvrtok 7. mája 2009

13. víta okrem toho posilnenie právomocí Európskej únie v oblasti civilnej ochrany, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci ad hoc a pomoci pri katastrofách v tretích krajinách (článok 214 Zmluvy o fungovaní EÚ);

Nový právny základ

14. zdôrazňuje, že rozšírenie vonkajšej činnosti Únie podľa Lisabonskej zmluvy vrátane ustanovenia nových právnych základov a nástrojov, ktoré majú vplyv na oblasti týkajúce sa zahraničnej politiky (vonkajšia činnosť a spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)/európska bezpečnostná a obranná politika), si vyžaduje novú medziinštitucionálnu rovnováhu, ktorá zaručí primeranú demokratickú kontrolu zo strany Európskeho parlamentu;

15. víta skutočnosť, že na energetické otázky sa bude odteraz vzťahovať samostatná hlava XXI v tretej časti a že činnosť v tejto oblasti tak bude mať právny základ (článok 194 Zmluvy o fungovaní EÚ); poznamenáva však, že kým riadny legislatívny postup sa bude chápať ako všeobecné pravidlo, rozhodnutia o štruktúre energetických zdrojov zostanú naďalej v kompetencii členských štátov a fiškálne opatrenia v tejto oblasti si budú naďalej vyžadovať iba konzultácie Európskeho parlamentu;

16. s uspokojením vníma spoločné hodnoty Únie, pokiaľ ide o služby všeobecného hospodárskeho záujmu, a víta právny základ umožňujúci vymedzenie zásad a podmienok poskytovania služieb všeobecného hospodárskeho záujmu na základe riadneho legislatívneho postupu (článok 14 Zmluvy o fungovaní EÚ a Protokol č. 26 o službách všeobecného záujmu);

17. domnieva sa, že zmeny zavedené Lisabonskou zmluvou v oblasti spoločnej obchodnej politiky (články 206 a 207 Zmluvy o fungovaní EÚ) celkovo prispievajú k posilneniu jej demokratickej legitimity a zvýšeniu jej účinnosti, a to predovšetkým zavedením riadneho legislatívneho postupu a požiadavky získania súhlasu v prípade všetkých dohôd; poznamenáva, že všetky záležitosti, na ktoré sa vzťahuje spoločná obchodná politika, budú patriť do výlučnej právomoci Únie, v dôsledku čoho už nebudú existovať žiadne zmiešané obchodné dohody uzatvárané Komisiou a členskými štátmi;

18. vyjadruje svoju spokojnosť s vložením ustanovenia o európskej politike v oblasti kozmického priestoru (článok 189 Zmluvy o fungovaní EÚ) a víta, že Európsky parlament a Rada získavajú príležitosť, aby v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijali potrebné opatrenia na vytvorenie európskeho vesmírneho programu; zastáva však názor, že znenie tohto článku, a to že „je vylúčená akákoľvek harmonizácia ustanovení zákonov a iných právnych predpisov členských štátov“ môže viesť k prekážkam pri vykonávaní spoločnej európskej politiky v oblasti kozmického priestoru;

19. poukazuje na to, že Lisabonská zmluva obsahuje nový právny základ zabezpečujúci spolurozhodovanie, pokiaľ ide o ochranu práv duševného vlastníctva (článok 118 Zmluvy o fungovaní EÚ);

20. víta rozšírenie rozsahu pôsobnosti opatrení EÚ v oblasti politiky mládeže, ktorá podporuje účasť mladých ľudí na demokratickom živote v Európe (článok 165 Zmluvy o fungovaní EÚ);

21. víta nový právny základ ustanovený v článku 298 Zmluvy o fungovaní EÚ, v ktorom sa uvádza, že „pri vykonávaní svojich poslání sú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie podporované otvorenou, efektívnou a nezávislou európskou administratívou,“ keďže poskytuje základ pre nariadenie upravujúce správne postupy v EÚ;

22. víta posilnenie právneho základu pre prijatie opatrení Európskej únie v oblasti prevencie a boja proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie (článok 325 Zmluvy o fungovaní EÚ); zdôrazňuje skutočnosť, že v Lisabonskej zmluve je vypustené ustanovenie, ktoré sa nachádza v súčasnom článku 280 Zmluvy o ES a podľa ktorého „tieto opatrenia neovplyvňujú uplatňovanie vnútroštátneho trestného práva a vnútroštátnej justičnej správy“;

23. poukazuje na to, že nové ustanovenia zmluvy týkajúce sa justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach obsahujú právny základ pre prijatie opatrení na podporu vzdelávania sudcov a justičných pracovníkov (články 81 a 82 Zmluvy o fungovaní EÚ);

Štvrtok 7. mája 2009

24. zdôrazňuje, že Lisabonská zmluva okrem toho poskytuje možnosť zriadiť Európsku prokuratúru s cieľom bojovať proti trestnej činnosti, ktorá poškodzuje finančné záujmy Únie (článok 86 Zmluvy o fungovaní EÚ);

25. víta skutočnosť, že Lisabonská zmluva zavádza v rámci vnútorných a vonkajších cieľov Európskej únie záväzné ustanovenia na ochranu práv dieťaťa (článok 3 ods. 3 pododsek 2 a ods. 5 Zmluvy o EÚ);

26. víta, že cestovnému ruchu je v Lisabonskej zmluve venovaná nová hlava (článok 195 Zmluvy o fungovaní EÚ), v ktorej sa stanovuje, že Únia v tejto oblasti dopĺňa činnosť členských štátov; okrem toho víta ustanovenie, že pri prijímaní legislatívnych návrhov, na ktoré sa uvedená hlava vzťahuje, sa uplatňuje riadny legislatívny postup;

27. víta skutočnosť, že v Lisabonskej zmluve sa medzi oblasťami, pre ktoré sa ustanovuje právny základ, nachádza šport (článok 165 Zmluvy o fungovaní EÚ); zdôrazňuje predovšetkým, že Únia môže konečne prijať opatrenia na rozvoj športu a najmä jeho európskeho rozmeru a môže náležite zohľadniť osobitnú povahu športu pri uplatňovaní ostatných európskych politík;

Nové právomoci Európskeho parlamentu*Nové spolurozhodovacie právomoci*

28. víta skutočnosť, že rozšírením spolurozhodovacích právomocí Európskeho parlamentu v Lisabonskej zmluve sa významne posilní demokratická legitimita Európskej únie;

29. víta skutočnosť, že do Zmluvy o fungovaní EÚ je v plnej miere zahrnutý priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (články 67 až 89), čím sa formálne ukončuje tretí pilier; víta skutočnosť, že na väčšinu rozhodnutí v oblasti občianskeho práva, azylovej, prístahovaleckej a vízovej politiky, ako aj justičnej a policajnej spolupráce v trestných veciach, sa bude vzťahovať riadny legislatívny postup;

30. je presvedčený, že zavedenie riadneho legislatívneho postupu v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky posilní demokratickú zodpovednosť Európskej únie, a to vzhľadom na to, že Európsky parlament bude na rovnakom základe ako Rada spolurozhodovať pri tvorbe právnych predpisov; zdôrazňuje, že spolurozhodovanie sa bude na základe článku 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ uplatňovať na všetky právne predpisy v oblasti poľnohospodárstva a že toto bude obzvlášť platiť v prípade štyroch hlavných horizontálnych textov v oblasti poľnohospodárstva (jednotná organizácia spoločného trhu, nariadenie o priamych platbách, nariadenie o podpore rozvoja vidieka a financovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky); okrem toho podčiarkuje, že do rozsahu pôsobnosti článku 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ bude patriť aj legislatíva o kvalite, ekologickom poľnohospodárstve a jeho podpore;

31. zdôrazňuje, že akákoľvek právomoc Rady prijímať opatrenia podľa článku 43 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ vyžaduje, aby sa predtým riadnym legislatívnym postupom prijal legislatívny akt podľa článku 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorý stanovuje podmienky a obmedzenia spojené s právomocami udelenými Rade; zastáva názor, že článok 43 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie neposkytuje právny základ ani žiadnu autonómnu právomoc, ktorá by umožňovala prijatie alebo zmenu ktoréhokoľvek z aktov Rady, ktoré sú v súčasnosti v platnosti v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky; vyzýva Radu, aby upustila od prijímania akýchkoľvek opatrení uvedených v článku 43 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ bez predchádzajúcej konzultácie s Európskym parlamentom;

32. konštatuje, že Lisabonská zmluva zavádza rozsiahle zmeny v procese rozhodovania o spoločnej politike rybného hospodárstva a zvýši tiež jeho demokratickú kontrolu; víta skutočnosť, že Európsky parlament a Rada stanovia v súlade s riadnym legislatívnym postupom ustanovenia potrebné na dosiahnutie cieľov spoločnej politiky rybného hospodárstva (článok 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ); v tejto súvislosti sa domnieva, že akákoľvek iná úprava formálne začlenená do každoročného nariadenia, než je stanovenie možností výlovu a rozdelenie kvót, napríklad technické opatrenia či rybársky výlov alebo začlenenie dohôd prijatých v rámci regionálnych rybárskych organizácií, ktoré majú svoj vlastný právny základ, by mala podliehať riadnemu legislatívnemu postupu;

Štvrtok 7. mája 2009

33. víta zavedenie riadneho legislatívneho postupu pre prijímanie podrobných pravidiel mnohostranného dohľadu (článok 121 ods. 6 Zmluvy o fungovaní EÚ), ktoré by mali posilniť ekonomickú koordináciu;

34. verí, že zodpovednosť Európskej centrálnej banky podávať správy o menovej politike sa teraz posilnila, keďže Európska centrálna banka je uznaná ako orgán Európskej únie; víta skutočnosť, že niekoľko ustanovení týkajúcich sa Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky možno po konzultácii s Európskym parlamentom upraviť, a to v súlade s článkom 40.2 tohto štatútu; potvrdzuje, že táto skutočnosť nepredstavuje obmedzenie nezávislosti Európskej centrálnej banky v oblasti menovej politiky ani priorit stanovených v zmluve;

35. považuje článok 182 Zmluvy o fungovaní Európskej únie za pokrok, pretože na viacročný rámcový program a realizáciu európskeho výskumného priestoru, ktoré sa v ňom uvádzajú, sa bude vzťahovať riadny legislatívny postup; všima si však, že osobitné programy, ktoré sa v tomto článku spomínajú, sa prijímú v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom spočívajúcim v tom, že s Európskym parlamentom sa iba konzultuje (článok 182 ods. 4 Zmluvy o fungovaní EÚ);

36. víta skutočnosť, že Lisabonská zmluva poskytuje Európskemu parlamentu, pokiaľ ide o uplatňovanie štrukturálnych fondov, rovnaké právomoci ako Rade, a nahrádza tak súčasný postup súhlasu riadnym legislatívnym postupom; domnieva sa, že táto zmena je obzvlášť dôležitá, pokiaľ ide o štrukturálne fondy v období po roku 2013, pretože sa tým zvýši transparentnosť a zodpovednosť za využívanie týchto fondov voči občanom;

37. poznamenáva, že na právne predpisy zakazujúce diskrimináciu na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo presvedčenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie sa bude vzťahovať mimoriadny legislatívny postup a bude sa vyžadovať súhlas Európskeho parlamentu (článok 19 Zmluvy o fungovaní EÚ);

38. víta skutočnosť, že riadny legislatívny postup sa bude vzťahovať na opatrenia na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, predovšetkým ženami a deťmi, a sexuálnemu zneužívaniu (článok 79 ods. 2 a článok 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ);

39. víta rozšírenie rozhodovania kvalifikovanou väčšinou na oblasť vzdelávania vrátane športu (článok 165 ods. 4 Zmluvy o fungovaní EÚ);

40. víta skutočnosť, že na Služobný poriadok úradníkov Európskej únie sa odteraz bude uplatňovať spolurozhodovanie (článok 336 Zmluvy o fungovaní EÚ), čo Európskemu parlamentu umožní, aby sa podieľal na úprave príslušných nariadení za rovnakých podmienok ako Rada;

Nové rozpočtové právomoci

41. konštatuje, že Lisabonská zmluva prináša rozsiahle zmeny v oblasti financií EÚ, predovšetkým čo sa týka medziinstitucionálnych vzťahov a rozhodovacích postupov;

42. poukazuje na to, že Rada a Európsky parlament sa musia v rámci limitov vlastných zdrojov dohodnúť na plánovaní výdavkov, čo sa stáva právne záväzným (článok 312 Zmluvy o fungovaní EÚ); víta skutočnosť, že rozpočet ako celok musí byť schválený Európskym parlamentom a Radou spoločne v súlade s viacročným finančným rámcom; víta odstránenie rozdielu medzi povinnými a nepovinnými výdavkami (článok 314 Zmluvy o fungovaní EÚ); víta skutočnosť, že na prijatie nariadenia o rozpočtových pravidlách sa bude vzťahovať riadny legislatívny postup (článok 322 Zmluvy o fungovaní EÚ);

Štvrtok 7. mája 2009

43. poukazuje na svoje uznesenie zo 7. mája 2009 o finančných hľadiskách Lisabonskej zmluvy ⁽¹⁾;

Nový postup súhlasu

44. víta skutočnosť, že zjednodušené revízne postupy, pokiaľ ide o zavedenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou a zavedenie riadneho legislatívneho postupu v danej oblasti, si podľa hlavy V Zmluvy o EÚ alebo podľa Zmluvy o fungovaní EÚ vyžadujú súhlas Európskeho parlamentu;

45. berie na vedomie zavedenie doložky o vystúpení pre členské štáty (článok 50 Zmluvy o EÚ); zdôrazňuje, že dohodu stanovujúcu podmienky umožňujúce členskému štátu vystúpiť z Európskej únie nemožno uzavrieť, kým ju Európsky parlament neodsúhlasí;

46. víta skutočnosť, že súhlas Európskeho parlamentu bude nutný pre široký okruh medzinárodných dohôd podpísaných Európskou úniou; zdôrazňuje svoj úmysel požiadať v prípade potreby Radu, aby nezačínala rokovania o medzinárodných dohodách, kým Európsky parlament nevedie svoje stanovisko, a aby na základe správy príslušného výboru Európskeho parlamentu umožnila prijímať v akejkoľvek fáze rokovaní odporúčania, ktoré je potrebné pred ukončením rokovaní zobrať do úvahy;

47. naliehavo žiada, aby sa ku všetkým budúcim zmiešaným dohodám spájajúcim prvky spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a prvky, ktoré do tejto politiky nepatria, bežne pristupovalo podľa jedného právneho základu, ktorý by sa mal priamo týkať hlavného predmetu dohody; konštatuje, že Európsky parlament bude mať s výnimkou prípadov, kedy sa dohoda vzťahuje výhradne na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, právo byť konzultovaný;

Nové kontrolné právomoci

48. víta skutočnosť, že predseda Komisie bude volený Európskym parlamentom na návrh Európskej rady, pričom sa zohľadnia voľby do Európskeho parlamentu; poukazuje na svoje uznesenie zo 7. mája 2009 o vplyve Lisabonskej zmluvy na zvyšovanie inštitucionálnej rovnováhy Európskej únie ⁽²⁾;

49. víta skutočnosť, že podpredseda Komisie/vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku bude podliehať schváleniu Európskeho parlamentu spolu s ostatnými členmi Komisie ako celku, a bude mu tiež možné vysloviť nedôveru, na základe čoho sa bude Európskemu parlamentu zodpovedať;

50. víta nový postup pri vymenúvaní sudcov a generálnych advokátov Súdneho dvora a Všeobecného súdu, ako je stanovený v článku 255 Zmluvy o fungovaní EÚ, podľa ktorého má rozhodnutiu vlád štátov predchádzať vyjadrenie skupiny siedmich odborníkov, z ktorých jedného má navrhnúť Európsky parlament, k vhodnosti kandidátov, pokiaľ ide o vykonávanie ich povinností;

51. zdôrazňuje potrebu transparentnosti a demokratickej kontroly pri zriaďovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť v súlade s článkom 27 ods. 3 Zmluvy o EÚ, a pripomína svoje právo na konzultáciu, pokiaľ ide o jej zriadenie; domnieva sa, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mala byť administratívne pridružená ku Komisii;

52. očakáva objasnenie, pokiaľ ide o kritériá na osobitných predstaviteľov EÚ, ich vymenúvanie a hodnotenie a zároveň vymedzenie a cieľ ich úloh, trvanie ich mandátu a koordináciu a komplementárnosť s budúcimi delegáciami Únie;

53. zdôrazňuje potrebu transparentnosti a demokratickej kontroly, pokiaľ ide o Európsku obrannú agentúru a ňou vykonávané činnosti, a to zabezpečením pravidelnej výmeny informácií medzi jej výkonným riaditeľom a príslušným výborom Európskeho parlamentu;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P6_TA(2009)0374.

⁽²⁾ Prijaté texty, P6_TA(2009)0387.

Štvrtok 7. mája 2009

54. víta novú poradnú úlohu, ktorú bude mať v súlade s článkom 40.2 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, pokiaľ ide o zmenu zloženia Rady guvernérov Európskej centrálnej banky;

55. víta skutočnosť, že agentúry, predovšetkým Europol a Eurojust, budú podliehať väčšej parlamentnej kontrole (články 85 a 88 Zmluvy o fungovaní EÚ); zastáva preto názor, že plánovaný konzultačný postup pre zakladanie spoločných podnikov v oblasti výskumu a technologického rozvoja (články 187 a 188 Zmluvy o fungovaní EÚ) nezodpovedá koncepcii právnych aktov Únie o zakladaní agentúr;

Nové práva na informácie

56. vyzýva predsedu Európskej rady, aby neustále informoval Európsky parlament o prípravách zasadnutí Európskej rady a aby podával správy o ich výsledkoch, pokiaľ možno do dvoch pracovných dní (ak je to potrebné na osobitné rokovanie Európskeho parlamentu);

57. vyzýva predsedu rotujúceho predsedníctva Rady, aby informoval Európsky parlament o plánoch predsedníctva a o dosiahnutých výsledkoch;

58. vyzýva budúceho podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby sa s Európskym parlamentom dohodol na vhodných postupoch, ktorými sa zabezpečí, že Európsky parlament bude v plnej miere informovaný o vonkajšej činnosti Únie a že sa s ním v tejto oblasti bude konzultovať, pričom sa do tohto postupu v príslušnej miere zapoja všetky parlamentné výbory, ktoré sú zodpovedné za oblasti patriace do právomocí vysokého predstaviteľa;

59. zdôrazňuje, že pokiaľ ide o dojednávanie a uzatváranie medzinárodných dohôd, Komisia bude mať právny záväzok informovať Európsky parlament o pokroku v rokovaníach v rovnakej miere ako osobitný výbor ustanovený Radou, ako uvádza článok 218 Zmluvy o fungovaní EÚ; žiada, aby sa tieto informácie poskytovali v tom istom rozsahu a v tej istej lehote, ako sa v súlade s týmto článkom poskytujú príslušnému výboru Rady;

Nové práva iniciatívy

60. víta novú úlohu Európskeho parlamentu pri iniciovaní zmien a doplnení zmlúv; toto právo využije a bude predkladať nové návrhy pre budúcnosť Európy, keď si to vyžadujú nové výzvy;

61. víta skutočnosť, že Európsky parlament bude mať právo iniciatívy, pokiaľ ide o návrhy týkajúce sa jeho vlastného zloženia, rešpektujúc pritom zásady ustanovené v zmluvách (článok 14 Zmluvy o EÚ);

62. poznamenáva, že Lisabonská zmluva zavádza pre prijímanie ustanovení určujúcich postupy a právomoci dočasných vyšetrovacích výborov mimoriadny legislatívny postup (článok 226 Zmluvy o fungovaní EÚ);

Nové postupy

Kontrola zo strany národných parlamentov

63. víta nové práva udelené národným parlamentom, pokiaľ ide o preskúmanie uplatňovania zásady subsidiarity vo všetkých právnych predpisoch Únie; domnieva sa, že posilnenie kontroly európskych politík zo strany národných parlamentov zvýši aj verejné povedomie o činnostiach Únie;

64. zdôrazňuje, že nové právomoci národných parlamentov sa musia po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy plne rešpektovať;

Štvrtok 7. mája 2009

65. víta požiadavku, aby aj miestne a regionálne orgány rešpektovali zásadu subsidiarity; berie na vedomie právo Výboru regiónov podať žalobu na Súdnom dvore, keď sa domnieva, že zásada subsidiarity nebola dodržaná (článok 8 druhý odsek Protokolu č. 2);

Delegované akty

66. oceňuje zlepšenia vyplývajúce z nových ustanovení o právnych aktoch a hierarchii noriem, predovšetkým vytvorenie delegovaného právneho aktu (článok 290 Zmluvy o fungovaní EÚ), ktorý umožňuje preniesť na Komisiu právomoc prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty alebo meniť a dopĺňať nepodstatné prvky legislatívneho aktu; poukazuje na to, že ciele, obsah, rozsah a trvanie akéhokoľvek takéhoto delegovania musí jasne vymedziť Európsky parlament a Rada v legislatívnom akte;

67. víta predovšetkým ustanovenia článku 290 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktoré predpokladajú, že Európsky parlament (a Rada) majú právo tak zrušiť delegovanie právomocí, ako aj vznášať námietky proti jednotlivým delegovaným aktom;

68. berie na vedomie, že Zmluva o fungovaní EÚ neposkytujú právny základ pre rámcové opatrenie týkajúce sa delegovaných aktov; navrhuje však, aby sa inštitúcie dohodli na štandardnom znení delegovania právomocí, ktorý by Komisia mohla pravidelne vkladať do samotných návrhov legislatívnych aktov; zdôrazňuje, že tým by sa zachovala sloboda zákonodarcu;

69. žiada Komisiu, aby objasnila, ako má v úmysle vykladať Vyhlásenie č. 39 pripojené k Záverečnému aktu medzivládnej konferencie, na ktorej bola prijatá Lisabonská zmluva, týkajúce sa konzultácií s odborníkmi v oblasti finančných služieb, a ako zamýšľa tento výklad nad rámec ustanovení o delegovaných aktoch uvedených v Zmluve o fungovaní EÚ uplatňovať;

Vykonávacie akty

70. poznamenáva, že Lisabonská zmluva zrušuje súčasný článok 202 Zmluvy o ES o vykonávacích právomociach a namiesto toho zavádza v článku 291 Zmluvy o fungovaní EÚ nový postup – tzv. vykonávacie akty – ktorý v prípadoch, keď „sú potrebné jednotné podmienky na vykonávanie právne záväzných aktov Únie“, poskytuje možnosť zveriť vykonávacie právomoci Komisii;

71. poznamenáva, že v článku 291 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ sa požaduje, aby Európsky parlament a Rada vopred prijali všeobecné pravidlá a zásady týkajúce sa mechanizmu, ktorým členské štáty uskutočňujú kontrolu nad vykonávaním vykonávacích právomocí zo strany Komisie;

72. poznamenáva, že Lisabonská zmluva už neobsahuje základ pre súčasný komitologický postup a že legislatívne návrhy, ktoré sa neprijmú pred nadobudnutím jej platnosti, sa musia upraviť, aby spĺňali požiadavky článkov 290 a 291 Zmluvy o fungovaní EÚ;

73. domnieva sa, že pre počiatočné obdobie by sa mohlo s Radou prerokovať dočasné riešenie, aby sa ako dôsledok prípadného právneho vákuu nevyskytli žiadne prekážky a zákonodarca mohol po dôkladnom zvážení návrhov Komisie prijať nové nariadenie;

Priority pre prechodné obdobie

74. vyzýva Komisiu, aby zákonodarcom poslala všetky neprerokované návrhy, na ktoré sa vzťahujú nové právne základy a zmeny legislatívnych postupov;

Štvrtok 7. mája 2009

75. poukazuje na to, že Európsky parlament rozhodne o tom, akú pozíciu zaujme k stanoviskám, ktoré sa už prijali v rámci konzultačných postupov o veciach, ktorých prerokovanie sa zmenilo na prerokovanie riadnym legislatívnym postupom, či už to znamená potvrdenie jeho predchádzajúcej pozície alebo prijatie novej; zdôrazňuje, že Európsky parlament môže hlasovať o tom, či potvrdí svoje stanoviská ako pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní, až po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy;

76. trvá na uzavretí medziinštitucionálnej dohody, ktorá by až do nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy znemožňovala prijatie neprerokovaných legislatívnych návrhov patriacich do tretieho piliera, ktoré sa týkajú základných práv, aby sa umožnila plná právna kontrola týchto otázok, zatiaľ čo opatrenia, ktoré nemajú žiaden alebo len malý vplyv na základné práva, sa môžu prijať aj pred nadobudnutím jej platnosti;

Návrhy

77. vyzýva ostatné inštitúcie, aby začali rokovania o medziinštitucionálnej dohode, ktorá by sa vzťahovala na tieto hľadiská:

- a) hlavné ciele, ktoré má Európska únia po roku 2009 dosiahnuť, napr. v podobe rámcovej dohody o pracovnom programe Európskeho parlamentu a Komisie pre nové volebné obdobie začínajúce v roku 2009;
- b) vykonávacie opatrenia, ktoré treba prijať, aby bola nová zmluva prínosom pre inštitúcie i občanov Únie;

78. žiada o aktualizáciu medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom a Radou stanovujúcej ich pracovné vzťahy v oblasti zahraničnej politiky vrátane výmeny dôverných informácií na základe článkov 14 a 36 Zmluvy o EÚ a článku 295 Zmluvy o fungovaní EÚ;

79. vyzýva Radu a Komisiu, aby zvážili vypracovanie novej medziinštitucionálnej dohody s Európskym parlamentom, ktorá by jasne vymedzila jeho účasť na všetkých fázach postupu uzatvárania medzinárodných dohôd;

80. žiada, aby sa ako dôsledok nových ustanovení o viacročnom finančnom rámci (článok 312 Zmluvy o fungovaní EÚ) a o nariadení o rozpočtových pravidlách (článok 322 Zmluvy o fungovaní EÚ) preskúmala medziinštitucionálna dohoda o rozpočtovej disciplíne a správnom finančnom hospodárení;

81. domnieva sa, že by sa mali vykonať všetky opatrenia potrebné na vytvorenie európskej informačnej a komunikačnej politiky, a považuje spoločné politické vyhlásenie všetkých troch inštitúcií týkajúce sa komunikácie za užitočný prvý krok k dosiahnutiu tohto cieľa;

82. vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila iniciatívu na vykonávanie tzv. iniciatívy občanov, ktorý by stanovovala jasné, jednoduché a praktické podmienky uplatňovania tohto občianskeho práva; poukazuje na svoje uznesenie zo 7. mája 2009, ktorým sa Komisia žiada, aby predložila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vykonávaní iniciatívy občanov ⁽¹⁾;

83. vyzýva Komisiu, aby prijala nariadenia vykonávajúce článok 298 Zmluvy o fungovaní EÚ vzťahujúci sa na správny úradný postup, ktoré budú odpoveďou na dlhodobú žiadosť Európskeho parlamentu a Európskeho ombudsmana o spoločný systém, pokiaľ ide o spoločný systém pre správne právo týkajúce sa európskej administratívy;

84. poznamenáva, že Lisabonská zmluva umožňuje zahrnutie Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu EÚ, čím sa posilní demokratická legitimita dôležitej súčasti jej rozvojovej politiky; vyzýva Radu a Komisiu, aby v súvislosti s rozpočtom Európskej únie podnikli v priebežnom hodnotení 2008/2009 nevyhnutné kroky;

(1) Prijaté texty, P6_TA(2009)0389.

Štvrtok 7. mája 2009

85. odporúča, aby sa po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy a po tom, čo Európska únia nahradí Európske spoločenstvá, bezodkladne preskúmalo a posilnilo postavenie Európskej únie v medzinárodných organizáciách;

86. vyzýva Radu a Komisiu, aby sa s Európskym parlamentom dohodli na stratégii zameranej na zabezpečenie súdržnosti medzi prijatými právnymi predpismi a Chartou základných práv, ako aj pravidlami uvedenými v zmluvách týkajúcimi sa politik ako predchádzanie diskriminácii, ochrana žiadateľov o azyl, zvyšovanie transparentnosti, ochrana údajov, práva menšín a práva obetí a podozrivých;

87. vyzýva Radu a Komisiu, aby prispeli k zlepšeniu vzťahov medzi európskymi a vnútroštátnymi orgánmi, a to predovšetkým v legislatívnej a justičnej oblasti;

88. vyzýva Radu a Komisiu, aby iniciovali vytvorenie účinnej spoločnej energetickej politiky s cieľom účinne koordinovať trhy s energiou v členských štátoch EÚ a ich ďalší rozvoj a aby pritom zohľadnili vonkajšie aspekty s osobitným dôrazom na zdroje energie a trasy energetického zásobovania;

89. vyzýva Radu, aby spoločne s Európskym parlamentom zvažila, akým spôsobom by sa mali využiť ustanovenia článku 127 ods. 6 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktoré jej umožňujú poveriť Európsku centrálnu banku osobitnými úlohami týkajúcimi sa „obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a ďalšími finančnými inštitúciami s výnimkou poisťovní“;

90. zaväzuje sa, že upraví svoju vnútornú organizáciu tak, aby optimalizoval a racionalizoval výkon nových právomocí, ktoré mu boli zmluvou udelené;

*

* *

91. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii a parlamentom členských štátov.

Finančné hľadiská Lisabonskej zmluvy

P6_TA(2009)0374

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009 o finančných hľadáiskách Lisabonskej zmluvy (2008/2054(INI))

(2010/C 212 E/09)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, podpísaná 13. decembra 2007 (ďalej len „Lisabonská zmluva“),

— so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, v znení zmien a doplnení Jednotného európskeho aktu, Maastrichtskej a Amsterdamskej zmluvy a Zmluvy z Nice,

— so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 17. mája 2006 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení ⁽¹⁾,

(1) Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1.